

prima instanță: Gh. Bîrnaz
instanța de apel: N.Vascan, E. Fistican, V. Negru

dosarul nr. 2ra-1301/16

ÎNCHEIERE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Maxian Radu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Maxian Radu împotriva Ministerului Justiției și Ministerului Finanțelor privind încasarea prejudiciului sub formă de dobîndă de întîrziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de Ministerul Finanțelor, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 21 mai 2015 și s-a emis o nouă hotărîre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 22 februarie 2012, Maxian Radu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor, Departamentului de executare și Ministerului Justiției privind încasarea prejudiciului sub formă de dobîndă de întîrziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, citind ziarul „Makler” din 14 iunie 2007, a observat un anunț privind realizarea de către Oficiul de executare Buiucani la licitație publică a odăii nr. 42 din str. Calea Ieșilor 49 B, mun. Chișinău.

Deoarece oferta l-a interesat, a depus la Oficiul de executare o cerere de participare la licitație, anexînd copia buletinului de identitate și ordinul bancar de încasare a acionului de 2% (1 100 lei) din suma de start.

După cum era stabilit în anunț, a participat nemijlocit la licitația organizată la 02.07.2007 și pentru că a oferit prețul cel mai mare, a cîștigat licitația și odaia la suma de 80 000 lei.

În baza procesului-verbal de desfășurare a licitației din 02.07.2007, a achitat pe contul Oficiului de executare diferența de 78 900 lei.

Dreptul de proprietate asupra odăii a fost înregistrat după el la OCT Chișinău în baza procesului-verbal din 13.07.2007 de transmitere a bunului procurat, în așa mod devenind proprietarul legal al imobilului amplasat în mun. Chișinău, str. Calea Ieșilor 49 B, odaia nr. 42.

Menționează reclamantul că, ulterior, fostul proprietar al imobilului înstrăinat la licitație, Căldare Serghei, printr-o acțiune separată a înaintat la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău o cerere prin care a solicitat anularea licitației din 02.07.2007, iar prin hotărârea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 01.02.2008, acțiunea a fost admisă integral, constatându-se încălcări doar din partea organului de executare, care a determinat anularea licitației.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16.09.2008 și decizia Curții Supreme de Justiție din 25.03.2009, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Astfel, indică reclamantul că, la 02.07.2007 a procurat la preț de 80 000 lei un apartament la licitație publică, devenind proprietarul acestuia, iar ca urmare a unui proces civil a fost anulată licitația și rezultatele acesteia, stabilindu-se încălcări ale legislației și omisiuni comise la petrecerea licitației, incriminabile cu vinovăție doar organului de executare.

Ca rezultat al anulării licitației, în baza încălcărilor organului de executare, a pierdut dreptul de proprietate asupra apartamentului procurat, iar Oficiul de executare urma să restituie prețul de 80 000 lei achitați pentru bun.

Indică că, după devenirea irevocabilă a hotărârii de anulare a licitației și rezultatele acesteia la 06.08.2009, Oficiul de executare Buiucani a restituit suma de 80 000 lei, achitată la licitație.

Consideră reclamantul că, urmează să fie despăgubit pentru perioada 09.07.2007 - 05.08.2009, ce constituie 735 zile, în care Oficiul de executare Buiucani a deținut fără un temei legal suma de 80 000 lei achitați pentru procurarea imobilului, tranzacție care a fost anulată din vina aceleiași instituții, despăgubirea constând în achitarea dobânzii stabilite de lege.

Solicită, încasarea în mod solidar din contul Ministerului Finanțelor, Departamentului de executare și Ministerului Justiției în beneficiul său a sumei de 38 356, 16 lei.

Ulterior, reclamantul a modificat și concretizat pretențiile, înaintând cerere împotriva Ministerului Finanțelor și Ministerului Justiției, cu solicitarea de a încasa în beneficiul său suma de 38 356, 16 lei din contul Ministerului Justiției și Ministrului Finanțelor, sau din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor.

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 21 mai 2015 acțiunea a fost admisă integral, fiind încasat din contul bugetului de stat prin intermediul

Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Maxian Radu suma de 38 356, 16 lei, ce constituie dobânda de întârziere pentru perioada de timp 09.07.2007 - 05.08.2009, în legătură cu nerambursarea sumei achitate pentru procurarea bunului la licitația care ulterior a fost anulată.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Ministerul Finanțelor a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016 s-a admis apelul declarat de Ministerul Finanțelor, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 21 mai 2015 și s-a emis o nouă hotărîre de respingere a acțiunii.

La 15 martie 2016, Maxian Radu a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia contestată, considerînd-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate normele de drept material și procedural, hotărîrea fiind una nemotivată.

Atestă că, deoarece anularea licitației a determinat decăderea temeiului juridic de achitare a sumei de 80 000 lei de la data încheierii actului juridic, organul de executare a realizat prin reținerea sumei o îmbogățire fără justă cauză.

Susține că, în speță, există obligația pecuniară de încasare a dobînzii de întârziere în mărime de 38 356, 16 lei, pentru perioada în care nu a fost întoarsă suma datorată, avînd în vedere că organul de executare, fiind investit cu dreptul de a organiza licitația, a cunoscut și trebuia să cunoască de încălcările care au determinat anularea licitației.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către Maxian Radu, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile

privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Maxian Radu este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează că, conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atît în practică, cît și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe cînd în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Maxian Radu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Maxian Radu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî